

[Morten Lange.]

kommissionsundersøgelse og se, hvilket mønster den giver. Først da tror jeg vi kommer på sporet af faren.

Det var noget i den retning, der skete med thalidomid, hvor mange forskellige små mistanker rundt omkring tilfældigvis flød sammen et sted, hvor man kunne gribe ind. Jeg tror, det er sådanne mistanker, mange af os har, og mange af os kan kun sige, at vi tror, der er et eller andet dér, men man kan intet bevis føre, man kan ikke gribe ind. Hvis vi kan få det samlet til en kommissions fordomsfri undersøgelse, hvor ingen skal have til opgave at sige: vi skal forsvare, at vi har gjort vort arbejde godt nok, men derimod alle skal have til opgave at sige: vi skal se, om vi kan finde så god dækning som muligt for de skader, hvis resultater måske ellers først viser sig mange år frem i tiden — hvis vi kan få den målsætning for arbejdet frem, tror jeg, vi vil være i stand til at løse problemer, af hvilke vi i dag kun kan skimte skygger, hvor vi sikkert bliver nødt til at gribe ind, somme tider selv om vi kun kan se skygger og mistanker i en sag.

Det er et meget indviklet problem, vi har rejst her, og som sagt, netop derfor er jeg særlig glad ved, at den højtærede minister har taget det standpunkt, han har taget, men på den anden side er jeg også sikker på, at man rundt omkring i befolkningen forventer vægenhed på dette område.

Chr. Thomsen: De problemer, der har foranlediget det foreliggende forslag til folketingsbeslutning, er jo ikke af ny dato. Vi har før været inde på disse problemer ved behandling af andre forslag.

Rachel Carsons bog „Det tavse forår“ har skabt et voldsomt røre i USA, og vi kan mærke dønningerne af bogen i diskussionen herhjemme. Jeg vil gerne til beroligelse sige, at nu er det sådan, at man ikke kan sammenligne forholdene i USA og Danmark af mange forskellige årsager. Opdyrkningen af de vældige områder, der har ligget hen i naturtilstand i århundreder, skabte i sig selv vældige forstyrrelser i naturen. Da man fik opdyrket områderne, skabte man på grund af klima og nedbør temmelig ensidige kulturer. Man dyrkede i visse egne bomuld, i andre sukkerrør, hvede eller majs, men det blev ensidig dyrkning af jorden.

Det siger sig selv, at en så ensidig dyrkning af jorden skabte store muligheder for skadeinsekter, først og fremmest mange gange af den grund, at man havde fået skadeinsekterne med fra Europa eller andre steder, hvor man har hentet begyndelsen til kulturen, men man havde ikke fået disse insekters fjender med, og dem måtte man så ud at lede efter, og man har mange gange med stort held senere indført dem til Amerika.

Den opdeling af Amerika i egne, hvor man har helt ensidige kulturer, skaber selvfølgelig muligheder for, at man overdænger store, vældig store områder, f. eks. bomuldsmarker, fra luften med stærke giftstoffer, og det er klart, at det i sig selv virker utrolig skadeligt både på fuglene og på fiskene i bækkene og på andre ting. Sådan er forholdene jo ikke her i landet. Vi har en langt mere varieret jorddyrkning. Hvis en landmand eller gartner sprøjter sine marker, vil det normalt kun være en vis del af markerne, han sprøjter; de andre får lov at ligge uberørt. Dernæst vil jeg også gerne sige under diskussionen her, at dansk klima er i sig selv en slags værn imod, at vi oversvømmes af alt for voldsomme sværme af skadedyr. Den blæst og regn, vi har her, virker i og for sig ikke særlig tillokkende på insekterne.

Dertil kommer endelig, at havet for så vidt er en slags beskytter for Danmark imod store invasioner udefra. Hvis man følger de forskellige skadedyrs fremkomst til Danmark, er det ganske interessant at se, at det næsten aldrig er sket, at de er kommet over havet; de er næsten altid vandret op gennem den lille, smalle stribe land, hvormed vi er forbundet med Tyskland.

Men selvfølgelig har vi alligevel i høj grad skadedyr her i landet, og vi bruger også en hel del gift. Af de bivirkninger, man får ved at bruge de stærke giftstoffer, er jeg ikke utilbøjelig til at tro at de på lang sigt værste er, at man ved at bruge stofferne skaber resistente stammer og arter af insekter. Vi kender alle historien om DDT og fluerne, men ude omkring i verden er det jo sket med mange andre insekter, at man er på vej til at skabe resistente arter, som man så skal bruge endnu stærkere giftstoffer for at slå ihjel. At der er fare ved, at man har restkvanta i den danske jord — ja,